

[Alice Faber]

relser, hvor behovsanalyser for de pågældende områder totalt mangler. Provinsuniversiteterne rammes stærkt, fordi områderne er så små.

Den psykologiske virkning af disse initiativer fra ministeren er katastrofal. Den procedure, ministeren har fulgt, må for alt i verden ikke gentages. Vi må forsøge at få limet nogle af skårene sammen.

»Vi skærer ikke ned på grundforskningen.« »Vi ekspanderer og flytter«, skriver ministeren i Information den 6.-7. april i år. Det nævnedes fru Dorte Bennedsen også. Enten ved ministeren ikke, hvad grundforskning er, eller også taler han mod bedre vidende. Der bedrives ikke grundforskning ved handelshøjskoler, på erhvervssprog eller på teknikum.

Den samme holdning til grundforskning gav ministeren udtryk for i et interview med rektor Ove Nathan, idet han sagde, at FTU-programmet er grundforskning. Det er vigtige penge, der er sat af til FTU-programmet, men måske skulle man have sat lidt færre penge af eller forlænget tidsfristen og så have tænkt sig bedre om.

En del af pengene var nok bedre anvendt ved at blive brugt til at undgå nogle af de ødelæggelser, der sker på universiteterne. Når ministeren giver de danske forskere så dårlige forhold, bliver det svært at tiltrække de bedst kvalificerede. Hvad hjælper paradenumre som superprofessorstillinger? Nej, der lægges en tidsindstillet bombe under dansk forskning og den højere uddannelses kvalitet.

Min taletid er udløbet, og jeg vil i anden runde vende tilbage til situationen for forskningsbibliotekerne, for forskerrekruiteringsplanen og for humaniora. Jeg kan desværre ikke nå mere nu.

Estrup (RV):

Da direktoratet for de videregående uddannelser blev oprettet i 1973-74, var det i erkendelse af, at de videregående uddannelser havde udviklet sig til et vildtvoksende, stærkt ressourcekrævende og ikke mindst vanskeligt styrbart område. Direktoratet var en naturlig følge af den såkaldte helhedsplanlægning, og målsætningen var en stort anlagt planlægningsindsats. Overskrifterne var studiestrukturreform, adgangsbeholdning, landsplanlægning, budgetteringsysteme-

mer for uddannelser og forskning etc., begreber, som unægtelig har præget universiteterne og højere læreanstalters hverdag siden da.

I de ca. 10 år, der er forløbet, har man i DVU udviklet et omfattende, teknisk kompliceret og derfor vanskeligt gennemskueligt styringssystem. Alligevel er udgangspunktet for debatten i dag en række forslag om omstillinger og nedskæringer inden for de videregående uddannelser, som, næsten uanset hvor positiv man forsøger at være, må karakteriseres som utilstrækkelig og uigennemtænkt planlægning.

Derfor kan denne debat ikke undgå også at blive en konstatering af, at den ambitiøse planlægningsindsats inden for de videregående uddannelser, DVU har stået i spidsen for, hidtil ikke er lykkedes. Realiteten er, at pludselige nedskæringer som dem, vi i dag står over for, snarere har været reglen end undtagelsen i de forløbne år.

For nøjagtig 2 år siden havde folkettinget en tilsvarende debat som den i dag, og går man eksempelvis tilbage til 1979-80, oplevede institutionerne under den daværende socialdemokratiske regering tre sparerunder på lige knap et år. Den seneste af disse blev meldt ud til institutionerne den 17. oktober 1980, altså kun godt 2 måneder før finansårets start. Det hedder i meldeskrivelsen fra DVU:

»I det politiske forlig om udmøntningen af budgetreguleringsposten på 1 mia kr. på forslag til finanslov for 1981 er det besluttet, at der i 1981 skal spares 100 mill. kr. i forhold til finanslovsforslaget inden for direktoratet for de videregående uddannelsers og forskningsrådenes område.«

Og lidt senere:

»Spareprogrammet kan opdeles i følgende hovedgrupper: permanente aktivitetsbegrænsninger, fremrykkede standardjusteringer, midlertidige besparelser.«

Man nikker genkendende til ordlyden. Omtrent de samme formuleringer kan findes i den seneste indkaldelsesskrivelse, som har forårsaget den aktuelle kritik og debat.

Situationen er altså uændret: nedskæring og omstilling inden for de videregående uddannelser sker i et tempo og med så korte frister, at det ikke giver institutionerne rimelige muligheder for planlægning og for at omstille sig uden alvorlige skadevirkninger. En sådan proces umuliggør naturligvis også